

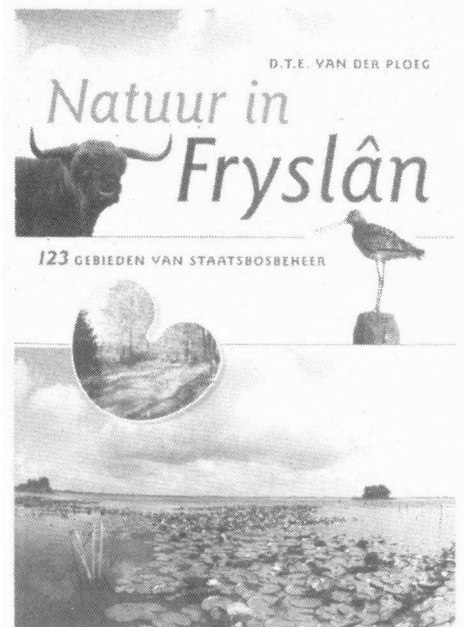
NIEUWE UITGAVEN

Natuur in Fryslân Staatsbosbeheer bestaat 100 jaar en laat dat in Fryslân onder meer weten met het boek 'Natuur in Fryslân'. Dit door Douwe v.d. Ploeg geschreven handboek beschrijft 123 Friese gebieden van Staatsbosbeheer, waarbij de Waddeneilanden buiten beschouwing zijn gebleven en Appelscha niet behandeld is, omdat dit aan Staatsbosbeheer Drenthe toebehoort.

De lay-out doet sterk denken aan het Fryske Gea-handboek 'Door It Fryske Gea', ook geschreven door Van der Ploeg. De landschapsfoto's, vaak gepaard gaande met prachtige wolkenluchten, zijn veelal van de hand van de boswachters Jacob Bijlsma en Sjoerd Bakker.

Van Wite en Swarte Brekken tot Lauwersmeer en daar tussenin 121 andere SBB-gebieden beschrijven, moet moeizaam spitten zijn door het Natuur Wetenschappelijk Archief van SBB. Daarvoor moet je toch een stuk of wat zomervakanties opzeggen, om van de noodzakelijke sloten koffie maar te zwijgen. Van der Ploeg trok met name tijd uit om de gebieden zelf te bezoeken en ze vooral aan de hand daarvan te beschrijven. Dat levert veel wetenswaardigheden op inzake de flora, voorzien van de vermaarde plantentekeningen van de auteur. Helaas blijft de vogelkundige informatie daarbij wat oppervlakkig. Bijzondere broedvogels, die in veel reservaten toch voorkomen, blijven helaas buiten schot.

Alhoewel het boek een fraai, tamelijk volledig standaardwerk mag worden genoemd, welke een mooi overzicht geeft van zoveel Friese natuur, vallen toch enkele hiaten op. Het is jammer dat de Waddeneilanden ontbreken, wat ook voor Appelscha geldt. Want dit is en blijft toch ook Friese natuur. Een gemis is zondermeer een overzichtskaart met de ligging van de besproken terreinen in Fryslân; de detailkaartjes zijn voor niet-Friezen hier en daar wellicht ontoereikend. Voor een handboek is het boek vrij dik en zwaar uitgevallen. Daarnaast lijkt hier en daar de verhouding wat zoek als het om de besprekingen gaat. Een hoekje natuur van amper twee hectare op de 'klaai' krijgt paginabreed aandacht, terwijl Fryslân's beste weidevogelgebieden, een zeer interessant natuurontwikkelingsproject en enkele fraaie moerasbossen, allen bij De Deelen, samengevat worden op een halve pagina. Daarmee lijkt SBB haarzelf te kort te doen. Toch kan Staatsbosbeheer-Fryslân zich verder prima 'verkoop' met dit boek, wat voor een lachwekkend bedrag van slechts 36 gulden thuishoort in iedere Friese boekenkast. Naast 'Door It Fryske Gea', 'Vogels in Friesland' en 'de Floara fan Fryslân', alle van de hand van Van der Ploeg.

D.T.E. v.d. Ploeg, 1999: *Natuur in Fryslân, 123 gebieden van Staatsbosbeheer*, uitgave Fryske Akademy, Leeuwarden, ISBN 90 330 1096 8. Formaat 17x24 cm, gebonden met vele zwart-wit foto's en tekeningen en gekleurde, topografische kaartjes, 335 pagina's. Prijs f 36. Verkrijgbaar in de boekhandel.

Romke Kleefstra

Veldgids dagvlinders

De KNNV-uitgeverij komt in samenwerking met de Vlinderstichting met alweer een dagvlinder-gids. Pas uit de verspreidingskaartjes wordt duidelijk dat het een gids is van de dagvlinders van West-Europa: Engeland, de Benelux, Duitsland en Noord-Frankrijk. Het eerste, waar ik meestal naar kijk bij een vlinder-gids, zijn de afbeeldingen. Als afbeeldingen van de vlinders zijn foto's genomen van goed geprepareerde, gave vlinders uit verzamelingen. Dat is vooral te zien aan de enigszins ingedroogde achterlijfjes. De afbeeldingen zijn hierdoor tegelijk wel en niet natuurgetrouw. Dat geldt natuurlijk ook voor tekeningen. Wat niet duidelijk wordt, is of de vlinders op ware grootte zijn afgebeeld. Een aantal 'lijken' lijken me wat te klein. Krimpen vlinders bij prepareren? Ik weet het niet.

De lezer krijgt onder meer informatie over levenswijze, ecologische achtergronden, landschap, bescherming en onderzoek. Interessant is de opname van knoepmiersoorten, die als gastheer kunnen optreden van de miërenblauwtjes. De soortbeschrijvingen zijn wat summier (twee op een pagina) en de verspreidingskaartjes wat klein uitgevallen. Met de aanduiding 'zeldzaamheid' is het opletten geblazen; deze slaat op geheel West-Europa. Je moet dus tegelijk op het verspreidingskaartje bekijken of een soort ook in Nederland zeldzaam is of überhaupt voorkomt. Lastig voor de leek. Goed is aan deze gids de indeling van de vlinders (behalve in families) in groepen, waardoor de determinatie wordt vergemakkelijkt. Tevens is er speciale aandacht voor vleugelpatronen en andere kenmerken om de soorten op naam te kunnen brengen. Met name voor dikkopjes, blauwtjes en parelmoervlinders is dit een voordeel. Er zijn plussen en minnen aan deze gids. Voor degenen die nu een goede gids hebben, is deze uitgave nu niet direct een must. Maar voor beginnende vlinderaars met wat meer interesse en voor diegenen die ook eens in de ons omringende landen willen vlinderen een prima gids.

Freek Nijland

Irma Wynhoff, Chris van Swaay & Jan van der Made, 1999. *Veldgids dagvlinders*. Uitgave KNNV/De Vlinderstichting, Utrecht/Wageningen, ISBN 90 5011 123 8. Formaat 12x21, gebonden met kleurenfoto's, tekeningen en verspreidingskaartjes; 224 pagina's. Prijs: f 49,95 (f 44,95 voor KNNV-leden). Verkrijgbaar in de boekhandel.